

Казахъ по-горе, че ни прашаха по цѣла дружина на работа въ болницитѣ. Болници бѣха Карагъзовата колиба и другитѣ около нея, които отпосле принадлежаху на д-ръ Калпакловъ, д-ръ Алекси Христовъ и др. Тѣзи кѣщи добре и коренно ремонтирани, послужиха презъ 1893. год. за резиденция на Княжеското ни семейство, веднага следъ женидбата на Т. Ц. В. Князь Фердинандъ съ Княгиня Мария-Луиза. Освенъ въ самитѣ кѣщи, които не можеха да побератъ много болни, бѣха разпънати въ двороветѣ и въ лозята около тѣзи кѣщи множество голѣми походни палатки отъ платно и отъ кече (плъстъ).

Работата ни се състоѣше въ метене на околността отъ нечистотии и отъ разхвърлени нечисти кървави парцали и памуци, които вѣтърътъ бѣше залепилъ по прѣчкитѣ на лозята и много мжно се почистваха. Метли си правѣхме сами, като начупвахме прѣчки и клончета отъ дърветата. Работата ни се състоеше още въ снемане отъ каруцитѣ докарани ранени и болни отъ Балкана и пренасянето и настаняването имъ по болничнитѣ палатки. Сърдцето ни се кжсаше, като при снемане ранени отъ колята хванѣхме нѣкого за болното мѣсто и той извикваше отъ болки. Никога нѣма да забравя единъ случай, когато бѣше пристигналъ голѣмъ транспортъ замръзнали на Балкана войници отъ 24. дивизия. Много лошо впечатление правѣше държането на болнитѣ и раненитѣ дълго време, понѣкога и по две денонощия, на полето (на открито), безъ помощъ и храна, по причина, че трѣбвало по-напредъ да се изпълнятъ нѣкои формалности: да ги запишатъ и имъ опредѣлятъ мѣста. Това илюстрира наредбитѣ по тази служба.

И трета една работа ние вършехме въ болницитѣ — погребвахме починалитѣ. На мѣстността „Качица“ бѣха тѣй нареченитѣ руски гробища. Изкопахаме единъ или нѣколко, споредъ числото на мъртвитѣ, голѣми гробове съ размѣри приблизително по 4—5 метри дължина и ширина. Мъртвитѣ пренасяхме отъ болницитѣ до гробищата съ носилки, носени отъ двама души на рамене или на ржце. Много отъ умрѣлитѣ не бѣха цѣли трупове, а само ржце, крака и пр. Турияме ги по 30 — 40 челоуѣка въ единъ гробъ. Опѣло не виждахме да се извършва, дали преди ние да отидемъ е било извършено, не зная.

Прашаха ме по нѣкога вестовой въ дружинната канцелария. Въ тази служба имаше нѣшо, което тежеше. Дружиния казначей поручикъ Михайловъ бѣше комарджия; у неговата квартира се събираха офицери и чиновници да играятъ. Вечеръ той като се връщаше отъ канцеларията въ квартирата си вземаше ме да му нося фенерчето и ме задържаше да стоя тамъ да чакамъ. Тѣ осъмваха, а азъ стояхъ вннъ на стълбата на студътъ да чакамъ безъ нужда.